

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Kultura żywego słowa i podstawy retoryki (Ćw. audytoryjne), PG_00141471                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           |                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Filologia polska (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           |                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2026 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu                                                                          |                        | 2028/2029                                                                          |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                           | Grupa zajęć                                                                                                   |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | Sposób realizacji                                                                                             |                        | na uczelni                                                                         |                       |       |
| Rok studiów                              | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | Język wykładowy                                                                                               |                        | polski                                                                             |                       |       |
| Semestr studiów                          | 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | Liczba punktów ECTS                                                                                           |                        | 1.0                                                                                |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           | Forma zaliczenia                                                                                              |                        | zaliczenie                                                                         |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Polonistyki Stosowanej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | dr hab. Zofia Pomirska                                                                                        |                        |                                                                                    |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Wykład                                                    | Ćwiczenia                                                                                                     | Laboratorium           | Projekt                                                                            | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                                                       | 15.0                                                                                                          | 0.0                    | 0.0                                                                                | 0.0                   | 15    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                                                                                               | Udział w konsultacjach |                                                                                    | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 15                                                        |                                                                                                               | 1.0                    |                                                                                    | 9.0                   | 25    |
| Cel przedmiotu                           | Praca nad udoskonalaniem własnej mowy jako narzędzia wykonywania zawodu nauczyciela po to, by być słyszalnym, zrozumiałym i słuchanym. Praca nad kształtowaniem mówienia według normy wzorcowej, by staowało się ono wzorotwórcze i kulturotwórcze. Praca nad doskonaleniem umiejętności głosowej interpretacji tekstów. Ukazanie roli retoryki w pracy dydaktycznej przyszłego nauczyciela.                                                                                                                                                                                         |                                                           |                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
| Efekty uczenia się przedmiotu            | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           | Efekt z przedmiotu                                                                                            |                        | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                  |                       |       |
|                                          | [FPL3_U05] Posiada językowe kompetencje wystarczające do przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień w języku polskim o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem podstawowych metodologii oraz źródeł.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Student<br><br>Potrafi głosowo interpretować teksty<br>prawidłowo posługuje się aparatem mowy                 |                        | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja<br>[SU5] realizacja zadania problemowego    |                       |       |
|                                          | [FPL3_W07] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej i kulturze języka.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Student:<br><br>Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej i kulturze języka,                |                        | [SW5] realizacja zadania problemowego                                              |                       |       |
|                                          | [FPL3_K04] Buduje autorytet wykonywanego zawodu, szanując dorobek tradycji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | Student:<br><br>Buduje autorytet nauczyciela-polonisty poprzez umiejętność komunikacji z różnymi środowiskami |                        | [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych                                       |                       |       |
| Treści przedmiotu                        | Głos jako narzędzie pracy nauczyciela polonisty. Funkcje żywego słowa w nauczaniu języka polskiego. Nauczanie recytacji w szkole. Ćwiczenia kształtujące umiejętność interpretacji głosowej tekstu: zrozumienie treści, wyraźne wymawianie, prawidłowy oddech, właściwe przestankowanie, prawidłowe akcentowanie wyrazów, akcent logiczny, poprawne frazowanie, dobór odpowiedniej wysokości, siły i barwy głosu, ekspresja (tempo, dynamika) głosowa. Miejsce retoryki w nauczaniu szkolnym. Estetyka wypowiedzi ustnej. Klasyczna teoria wymowy. Uczeń w roli mówcy. Etyka języka. |                                                           |                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |

|                                                                   |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                     | Przedmiot realizowany w ramach specjalności nauczycielskiej |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się     | Sposób oceniania (składowe)                                 | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Składowa oceny końcowej |
|                                                                   | ustna prezentacja tekstu                                    | 50.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 50.0%                   |
|                                                                   | czynny udział w zajęciach                                   | 50.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 50.0%                   |
| Zalecana lista lektur                                             | Podstawowa lista lektur                                     | M. Kotlarczyk, Podstawy sztuki żywego słowa, Warszawa 1965.<br>J. Kram, Zarys kultury żywego słowa, Warszawa 1988.<br>M. Mikuta, Kultura żywego słowa, Warszawa 1963 (lub inne wydanie).<br>M. Wieczorkiewicz, Sztuka mówienia, Warszawa 1998.<br>T. Zgółka, Retoryczna organizacja wypowiedzi uczniowskiej na maturze ustnej, [w:] Polonistyka dziś kształcenie dla jutra, red. K. Biedrzycki, W. Bobiński, A. Janus Sitarz i R. Przybylska, t. 3, Kraków 2014, s. 193-205.                                                                                                                                                                                                                                                                       |                         |
|                                                                   | Uzupełniająca lista lektur                                  | P. Bąk, Nauka czytania i recytacji w wyższych klasach szkoły podstawowej, Warszawa 1972.<br>H. Karaś, E. Wierzbicka-Piotrowska, Retoryka i erystyka na lekcjach języka polskiego, w: Kompetencje nauczyciela polonisty we współczesnej szkole, red. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Warszawa 2006, s. 185-194.<br>T. Radoński, Próba nauczania przemówień w oparciu o klasyczną teorię wymowy, [w:] J. Kijas, Ćwiczenia w mówieniu i pisaniu w szkołach średnich, Warszawa 1963, s. 61-68.<br>Toczyska, Kama makaka ma, Gdańsk 1982.<br><br>K. Szymanek, K.A. Wieczorek, A. S. Wójcik, Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów, Warszawa 2012<br>Wybrane podręczniki do nauczania języka polskiego<br>Podstawa programowa z komentarzami |                         |
|                                                                   | Adresy eZasobów                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |
| Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania | Jak przygotować interpretację głosową tekstu literackiego?  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |
| Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu                             | Nie dotyczy                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.